Część I. Akty prawne

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/679

z dnia 27 kwietnia 2016 r.

w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 16,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych jest jednym z praw podstawowych. Art. 8 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą praw

podstawowych") oraz art. 16 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowią, że każda osoba ma prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących.

(2) Zasady i przepisy dotyczące ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych nie mogą – niezależnie od obywatelstwa czy miejsca zamieszkania takich osób – naruszać ich podstawowych praw i wolności, w szczególności prawa do ochrony danych osobowych. Niniejsze rozporządzenie ma na celu przyczyniać się do tworzenia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz unii gospodarczej, do postępu społeczno-gospodarczego, do wzmacniania i konwergencji gospodarek na rynku wewnętrznym, a także do pomyślności ludzi.

(3) Celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE jest zharmonizowanie ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z czynnościami przetwarzania oraz zapewnienie swobodnego przepływu danych osobowych między państwami członkowskimi.

(4) Przetwarzanie danych osobowych należy zorganizować w taki sposób, aby służyło ludzkości. Prawo do ochrony danych osobowych nie jest prawem bezwzględnym; należy je postrzegać w kontekście jego funkcji społecznej i wyważyć względem innych praw podstawowych w myśl zasady proporcjonalności. Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych, wolności i zasad uznanych w Karcie praw podstawowych – zapisanych w Traktatach – w szczególności prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu oraz komunikowania się, ochrony danych osobowych, wolności myśli, sumienia i religii, wolności wypowiedzi i informacji, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu oraz różnorodności kulturowej, religijnej i językowej.

(5) Integracja społeczno-gospodarcza wynikająca z funkcjonowania rynku wewnętrznego doprowadziła do znacznego zwiększenia transgranicznych przepływów danych osobowych. Wzrosła wymiana danych osobowych między podmiotami publicznymi i prywatnymi, w tym między osobami fizycznymi, zrzeszeniami i przedsiębiorstwami w Unii. Od organów krajowych państw członkowskich prawo Unii coraz częściej wymaga, by w celu wykonania swoich obowiązków lub w celu realizacji zadań w imieniu organu innego

państwa członkowskiego współpracowały ze sobą i wymieniały się danymi osobowymi.

(6) Szybki postęp techniczny i globalizacja przyniosły nowe wyzwania w dziedzinie ochrony danych osobowych. Skala zbierania i wymiany danych osobowych znacząco wzrosła. Dzięki technologii zarówno przedsiębiorstwa prywatne, jak i organy publiczne mogą na niespotykaną dotąd skalę wykorzystywać dane osobowe w swojej działalności. Osoby fizyczne coraz częściej udostępniają informacje osobowe publicznie i globalnie. Technologia zmieniła gospodarkę i życie społeczne i powinna nadal ułatwiać swobodny przepływ danych osobowych w Unii oraz ich przekazywanie do państw trzecich i organizacji międzynarodowych, równocześnie zaś powinna zapewniać wysoki stopień ochrony danych osobowych.

(7) Przemiany te wymagają stabilnych, spójniejszych ram ochrony danych w Unii oraz zdecydowanego ich egzekwowania, gdyż ważna jest budowa zaufania, które pozwoli na rozwój gospodarki cyfrowej na rynku wewnętrznym. Osoby fizyczne powinny mieć kontrolę nad własnymi danymi osobowymi. Osoby fizyczne, podmioty gospodarcze i organy publiczne powinny zyskać większe poczucie pewności prawa i jego stosowania w praktyce.

(8) W zakresie, w jakim niniejsze rozporządzenie dopuszcza doprecyzowanie lub zawężenie jego przepisów przez prawo państw członkowskich, mogą one – o ile jest to niezbędne, by krajowe przepisy były spójne i zrozumiałe dla osób, do których mają zastosowanie – włączyć elementy niniejszego rozporządzenia do swego prawa krajowego.

(9) Cele i zasady dyrektywy 95/46/WE pozostają aktualne, jednak wdrażając ochronę danych w Unii, nie uniknięto fragmentaryzacji, niepewności prawnej oraz upowszechnienia się poglądu, że ochrona osób fizycznych jest znacznie zagrożona, w szczególności w związku z działaniami w internecie. Różnice w stopniu ochrony praw i wolności osób fizycznych w państwach członkowskich – w szczególności prawa do ochrony danych osobowych – w związku z przetwarzaniem danych osobowych mogą utrudniać swobodny przepływ danych osobowych w Unii. Mogą zatem stanowić przeszkodę w prowadzeniu działalności gospodarczej na szczeblu Unii, zakłócać konkurencję oraz utrudniać organom wykonywanie obowiązków nałożonych na nie prawem Unii. Różnice w stopniu ochrony wynikają z różnic we wdrażaniu i stosowaniu dyrektywy 95/46/WE.

(10) Aby zapewnić wysoki i spójny stopień ochrony osób fizycznych oraz usunąć przeszkody w przepływie danych osobowych w Unii, należy zapewnić równorzędny we wszystkich państwach członkowskich stopień ochrony praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem takich danych. Należy zapewnić spójne i jednolite w całej Unii stosowanie przepisów o ochronie podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych. Jeżeli chodzi o przetwarzanie danych osobowych w celu wypełnienia obowiązku prawnego, w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi, państwa członkowskie powinny móc zachować lub wprowadzić krajowe przepisy doprecyzowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia. Obok ogólnego, horyzontalnego prawa o ochronie danych wdrażającego dyrektywę 95/46/WE państwa członkowskie przyjęły uregulowania sektorowe w dziedzinach wymagających przepisów bardziej szczegółowych. Niniejsze rozporządzenie umożliwia też państwom członkowskim doprecyzowanie jego przepisów, w tym w odniesieniu do przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych (zwanych dalej „danymi wrażliwymi"). W tym względzie niniejsze rozporządzenie nie wyklucza możliwości określenia w prawie państwa członkowskiego okoliczności dotyczących konkretnych sytuacji związanych z przetwarzaniem danych, w tym dookreślenia warunków, które decydują o zgodności przetwarzania z prawem.

(11) Aby ochrona danych osobowych w Unii była skuteczna, należy wzmocnić i doprecyzować prawa osób, których dane dotyczą, oraz obowiązki podmiotów przetwarzających dane osobowe i decydujących o przetwarzaniu, jak również zapewnić równorzędne uprawnienia w zakresie monitorowania i egzekwowania przepisów o ochronie danych osobowych oraz równorzędne kary za naruszenia tych przepisów w państwach członkowskich.

(12) Art. 16 ust. 2 TFUE powierza Parlamentowi Europejskiemu i Radzie określenie zasad ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz zasad swobodnego przepływu takich danych.

(13) Aby zapewnić spójny stopień ochrony osób fizycznych w Unii oraz zapobiegać rozbieżnościom hamującym swobodny przepływ danych osobowych na rynku wewnętrznym, należy przyjąć rozpo-

rządzenie, które zagwarantuje podmiotom gospodarczym – w tym mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom – pewność prawa i przejrzystość, a osobom fizycznym we wszystkich państwach członkowskich ten sam poziom prawnie egzekwowalnych praw oraz obowiązków i zadań administratorów i podmiotów przetwarzających, które pozwoli spójnie monitorować przetwarzanie danych osobowych, a także które zapewni równoważne kary we wszystkich państwach członkowskich oraz skuteczną współpracę organów nadzorczych z różnych państw członkowskich. Aby rynek wewnętrzny mógł właściwie funkcjonować, swobodny przepływ danych osobowych w Unii nie jest ograniczany ani zakazany z powodów odnoszących się do ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych. Z uwagi na szczególną sytuację mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw niniejsze rozporządzenie przewiduje wyjątek dotyczący rejestrowania czynności przetwarzania dla podmiotów zatrudniających mniej niż 250 pracowników. Ponadto zachęca się instytucje i organy Unii, państwa członkowskie i ich organy nadzorcze, by stosując niniejsze rozporządzenie, uwzględniały szczególne potrzeby mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Rozumienie pojęcia mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw powinno opierać się na art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE.

(14) Ochrona zapewniana niniejszym rozporządzeniem powinna mieć zastosowanie do osób fizycznych – niezależnie od ich obywatelstwa czy miejsca zamieszkania – w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych. Niniejsze rozporządzenie nie dotyczy przetwarzania danych osobowych dotyczących osób prawnych, w szczególności przedsiębiorstw będących osobami prawnymi, w tym danych o firmie i formie prawnej oraz danych kontaktowych osoby prawnej.

(15) Aby zapobiec poważnemu ryzyku obchodzenia prawa, ochrona osób fizycznych powinna być neutralna pod względem technicznym i nie powinna zależeć od stosowanych technik. Ochrona osób fizycznych powinna mieć zastosowanie do zautomatyzowanego przetwarzania danych osobowych oraz do przetwarzania ręcznego, jeżeli dane osobowe znajdują się lub mają się znaleźć w zbiorze danych. Zbiory lub zestawy zbiorów oraz ich strony tytułowe, które nie są uporządkowane według określonych kryteriów nie powinny być objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.

(16) Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do kwestii ochrony podstawowych praw i wolności ani do swobodnego przepływu danych osobowych w związku z działalnością nieobjętą zakresem prawa Unii, taką jak działalność dotycząca bezpieczeństwa narodowego. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych przez państwa członkowskie w związku z działaniami związanymi ze wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa Unii.

(17) Do przetwarzania danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii ma zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001. Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 oraz inne unijne akty prawne mające zastosowanie do takiego przetwarzania danych osobowych należy dostosować do zasad i przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu oraz stosować w świetle niniejszego rozporządzenia. Aby zapewnić solidne i spójne ramy ochrony danych w Unii, należy po przyjęciu niniejszego rozporządzenia dokonać koniecznych modyfikacji rozporządzenia (WE) nr 45/2001, tak by umożliwić jego stosowanie równocześnie z niniejszym rozporządzeniem.

(18) Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych przez osobę fizyczną w ramach działalności czysto osobistej lub domowej, czyli bez związku z działalnością zawodową lub handlową. Działalność osobista lub domowa może między innymi polegać na korespondencji i przechowywaniu adresów, podtrzymywaniu więzi społecznych oraz działalności internetowej podejmowanej w ramach takiej działalności. Niniejsze rozporządzenie ma jednak zastosowanie do administratorów lub podmiotów przetwarzających, którzy udostępniają środki przetwarzania danych osobowych na potrzeby takiej działalności osobistej lub domowej.

(19) Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy w ramach zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania lub ścigania czynów zabronionych, lub wykonywania kar, w tym w celu ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom, oraz swobodny przepływ takich danych podlegają szczególnemu aktowi prawnemu Unii. Niniejsze rozporządzenie nie powinno zatem mieć zastosowania do czynności przetwarzania w tych celach. Jeżeli jednak dane osobowe przetwa-

rzane przez organy publiczne na mocy niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane do tych celów, dane te powinny podlegać szczególnemu aktowi prawnemu Unii, mianowicie dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680. Państwa członkowskie mogą powierzyć właściwym organom w rozumieniu dyrektywy (UE) 2016/680 zadania – które niekoniecznie służą zapobieganiu przestępczości, prowadzeniu postępowań przygotowawczych, wykrywaniu lub ściganiu czynów zabronionych, lub też wykonywaniu kar, w tym ochronie przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganiu takim zagrożeniom – tak by przetwarzanie danych osobowych do tych innych celów, o ile objęte jest zakresem prawa Unii, wchodziło w zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli chodzi o przetwarzanie danych osobowych przez te właściwe organy do celów wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zachowania lub wprowadzenia przepisów szczególnych dostosowujących stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia. W takich przepisach możliwe jest doprecyzowanie szczególnych wymogów przetwarzania danych przez te właściwe organy do tych innych celów, z uwzględnieniem konstytucyjnych, organizacyjnych i administracyjnych struktur danego państwa członkowskiego. Jeżeli przetwarzanie danych osobowych przez podmioty prywatne objęte jest zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, niniejsze rozporządzenie powinno na określonych warunkach umożliwiać państwom członkowskim ograniczenie w swoich przepisach niektórych obowiązków i praw, o ile takie ograniczenie stanowi w demokratycznym społeczeństwie niezbędny i proporcjonalny środek chroniący określone, ważne interesy, w tym bezpieczeństwo publiczne oraz zapobieganie przestępczości, prowadzenie postępowań przygotowawczych, wykrywanie lub ściganie czynów zabronionych, lub też wykonywanie kar, w tym ochronę przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganie takim zagrożeniom. Jest to istotne na przykład w związku z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy lub w działalności laboratoriów kryminalistycznych.

(20) Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie między innymi do działań sądów i innych organów wymiaru sprawiedliwości, niemniej prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego może doprecyzować operacje i procedury przetwarzania danych osobowych przez sądy

i inne organy wymiaru sprawiedliwości. Właściwość organów nadzorczych nie powinna dotyczyć przetwarzania danych osobowych przez sądy w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości – tak by chronić niezawisłość sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Powinna istnieć możliwość powierzenia nadzoru nad takimi operacjami przetwarzania danych specjalnym organom w systemie wymiaru sprawiedliwości państwa członkowskiego, organy te powinny w szczególności zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia, zwiększać w wymiarze sprawiedliwości wiedzę o jego obowiązkach wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz rozpatrywać skargi związane z takim operacjami przetwarzania danych.

(21) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/31/WE, w szczególności dla zasad odpowiedzialności usługodawców będących pośrednikami, o których to zasadach mowa w art. 12–15 tej dyrektywy. Dyrektywa ta ma przyczyniać się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego przez zapewnienie swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego między państwami członkowskimi.

(22) Przetwarzanie danych osobowych w kontekście działalności prowadzonej przez jednostkę organizacyjną administratora lub podmiotu przetwarzającego w Unii powinno odbywać się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, niezależnie od tego, czy samo przetwarzanie ma miejsce w Unii. Pojęcie „jednostka organizacyjna" zakłada skuteczne i faktyczne prowadzenie działalności poprzez stabilne struktury. Forma prawna takich struktur, niezależnie od tego, czy chodzi o oddział czy spółkę zależną posiadającą osobowość prawną, nie jest w tym względzie czynnikiem decydującym.

(23) Aby osoby fizyczne nie zostały pozbawione ochrony przysługującej im na mocy niniejszego rozporządzenia, przetwarzanie danych osobowych osób, których dane dotyczą, znajdujących się w Unii, przez administratora lub podmiot przetwarzający, którzy nie posiadają jednostki organizacyjnej w Unii, powinno podlegać niniejszemu rozporządzeniu, jeżeli czynności przetwarzania wiążą się z oferowaniem takim osobom towarów lub usług, niezależnie od tego, czy pociąga to za sobą płatność. Aby stwierdzić, czy administrator lub podmiot przetwarzający oferują towary lub usługi znajdującym się w Unii osobom, których dane dotyczą, należy ustalić, czy jest

oczywiste, że administrator lub podmiot przetwarzający planują oferować usługi osobom, których dane dotyczą, w co najmniej jednym państwie członkowskim Unii. O ile do ustalenia takiego zamiaru nie wystarczy sama dostępność w Unii strony internetowej administratora, podmiotu przetwarzającego, pośrednika, adresu poczty elektronicznej lub innych danych kontaktowych ani posługiwanie się językiem powszechnie stosowanym w państwie trzecim, w którym jednostkę organizacyjną ma administrator, o tyle potwierdzeniem oczywistości faktu, że administrator planuje oferować w Unii towary lub usługi osobom, których dane dotyczą, mogą być czynniki takie, jak posługiwanie się językiem lub walutą powszechnie stosowanymi w co najmniej jednym państwie członkowskim oraz możliwość zamówienia towarów i usług w tym języku lub wzmianka o klientach lub użytkownikach znajdujących się w Unii.

(24) Przetwarzanie danych osobowych znajdujących się w Unii osób, których dane dotyczą, przez administratora lub podmiot przetwarzający, którzy nie mają jednostki organizacyjnej w Unii, powinno podlegać niniejszemu rozporządzeniu także w przypadkach, gdy wiąże się z monitorowaniem zachowania takich osób, których dane dotyczą, o ile zachowanie to ma miejsce w Unii. Aby stwierdzić, czy czynność przetwarzania można uznać za „monitorowanie zachowania" osób, których dane dotyczą, należy ustalić, czy osoby fizyczne są obserwowane w internecie, w tym także czy później potencjalnie stosowane są techniki przetwarzania danych polegające na profilowaniu osoby fizycznej, w szczególności w celu podjęcia decyzji jej dotyczącej lub przeanalizowania lub prognozowania jej osobistych preferencji, zachowań i postaw.

(25) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do administratora niemającego jednostki organizacyjnej w Unii także w przypadkach, gdy na mocy prawa międzynarodowego publicznego stosuje się prawo państwa członkowskiego, na przykład na terenie misji dyplomatycznej lub placówki konsularnej państwa członkowskiego.

(26) Zasady ochrony danych powinny mieć zastosowanie do wszelkich informacji o zidentyfikowanych lub możliwych do zidentyfikowania osobach fizycznych. Spseudonimizowane dane osobowe, które przy użyciu dodatkowych informacji można przypisać osobie fizycznej, należy uznać za informacje o możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Aby stwierdzić, czy dana osoba fizyczna jest możliwa

do zidentyfikowania, należy wziąć pod uwagę wszelkie rozsądnie prawdopodobne sposoby (w tym wyodrębnienie wpisów dotyczących tej samej osoby), w stosunku do których istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, iż zostaną wykorzystane przez administratora lub inną osobę w celu bezpośredniego lub pośredniego zidentyfikowania osoby fizycznej. Aby stwierdzić, czy dany sposób może być z uzasadnionym prawdopodobieństwem wykorzystany do zidentyfikowania danej osoby, należy wziąć pod uwagę wszelkie obiektywne czynniki, takie jak koszt i czas potrzebne do jej zidentyfikowania, oraz uwzględnić technologię dostępną w momencie przetwarzania danych, jak i postęp technologiczny. Zasady ochrony danych nie powinny więc mieć zastosowania do informacji anonimowych, czyli informacji, które nie wiążą się ze zidentyfikowaną lub możliwą do zidentyfikowania osobą fizyczną, ani do danych osobowych zanonimizowanych w taki sposób, że osób, których dane dotyczą, w ogóle nie można zidentyfikować lub już nie można zidentyfikować. Niniejsze rozporządzenie nie dotyczy więc przetwarzania takich anonimowych informacji, w tym przetwarzania do celów statystycznych lub naukowych.

(27) Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do danych osobowych osób zmarłych. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy o przetwarzaniu danych osobowych osób zmarłych.

(28) Pseudonimizacja danych osobowych może ograniczyć ryzyko dla osób, których dane dotyczą, oraz pomóc administratorom i podmiotom przetwarzającym wywiązać się z obowiązku ochrony danych. Tym samym bezpośrednie wprowadzenie pojęcia „pseudonimizacja" w niniejszym rozporządzeniu nie służy wykluczeniu innych środków ochrony danych.

(29) Aby zachęcić do stosowania pseudonimizacji podczas przetwarzania danych osobowych, należy umożliwić stosowanie u tego samego administratora środków pseudonimizacyjnych niewykluczających ogólnej analizy, o ile administrator ten zastosował środki techniczne i organizacyjne niezbędne do tego, by niniejsze rozporządzenie zostało wdrożone w zakresie danego przetwarzania i by dodatkowe informacje pozwalające przypisać dane osobowe konkretnej osobie, której dane dotyczą, były przechowywane osobno. Administrator przetwarzający dane osobowe powinien wskazać osoby uprawnione.

(30) Osobom fizycznym mogą zostać przypisane identyfikatory internetowe – takie jak adresy IP, identyfikatory plików cookie –

generowane przez ich urządzenia, aplikacje, narzędzia i protokoły, czy też inne identyfikatory, generowane na przykład przez etykiety RFID. Może to skutkować zostawianiem śladów, które w szczególności w połączeniu z unikatowymi identyfikatorami i innymi informacjami uzyskiwanymi przez serwery mogą być wykorzystywane do tworzenia profili i do identyfikowania tych osób.

(31) Organy publiczne, którym ujawnia się dane osobowe w związku z ich prawnym obowiązkiem sprawowania funkcji publicznej (takich jak organy podatkowe, organy celne, finansowe jednostki analityki finansowej, niezależne organy administracyjne czy organy rynków finansowych regulujące i nadzorujące rynki papierów wartościowych), nie powinny być traktowane jako odbiorcy, jeżeli otrzymane przez nie dane osobowe są im niezbędne do przeprowadzenia określonego postępowania w interesie ogólnym zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego. Żądanie ujawnienia danych osobowych, z którym występują takie organy publiczne, powinno zawsze mieć formę pisemną, być uzasadnione, mieć charakter wyjątkowy, nie powinno dotyczyć całego zbioru danych ani prowadzić do połączenia zbiorów danych. Przetwarzając otrzymane dane osobowe, takie organy powinny przestrzegać mających zastosowanie przepisów o ochronie danych, zgodnie z celami przetwarzania.

(32) Zgoda powinna być wyrażona w drodze jednoznacznej, potwierdzającej czynności, która wyraża odnoszące się do określonej sytuacji dobrowolne, świadome i jednoznaczne przyzwolenie osoby, których dane dotyczą, na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych i która ma na przykład formę pisemnego (w tym elektronicznego) lub ustnego oświadczenia. Może to polegać na zaznaczeniu okienka wyboru podczas przeglądania strony internetowej, na wyborze ustawień technicznych do korzystania z usług społeczeństwa informacyjnego lub też na innym oświadczeniu bądź zachowaniu, które w danym kontekście jasno wskazuje, że osoba, której dane dotyczą, zaakceptowała proponowane przetwarzanie jej danych osobowych. Milczenie, okienka domyślnie zaznaczone lub niepodjęcie działania nie powinny zatem oznaczać zgody. Zgoda powinna dotyczyć wszystkich czynności przetwarzania dokonywanych w tym samym celu lub w tych samych celach. Jeżeli przetwarzanie służy różnym celom, potrzebna jest zgoda na wszystkie te cele. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, ma wyrazić zgodę w odpowiedzi na elektroniczne zapytanie, zapytanie

takie musi być jasne, zwięzłe i nie zakłócać niepotrzebnie korzystania z usługi, której dotyczy.

(33) W momencie zbierania danych często nie da się w pełni zidentyfikować celu przetwarzania danych osobowych na potrzeby badań naukowych. Dlatego osoby, których dane dotyczą, powinny móc wyrazić zgodę na niektóre obszary badań naukowych, o ile badania te są zgodne z uznanymi normami etycznymi w zakresie badań naukowych. Osoby, których dane dotyczą, powinny móc wyrazić zgodę tylko na niektóre obszary badań lub elementy projektów badawczych, o ile umożliwia to zamierzony cel.

(34) Dane genetyczne należy zdefiniować jako dane osobowe dotyczące odziedziczonych lub nabytych cech genetycznych osoby fizycznej, uzyskane z analizy próbki biologicznej danej osoby fizycznej, w szczególności z analizy chromosomów, kwasu dezoksyrybonukleinowego (DNA) lub kwasu rybonukleinowego (RNA) lub z analizy innych elementów umożliwiających pozyskanie równoważnych informacji.

(35) Do danych osobowych dotyczących zdrowia należy zaliczyć wszystkie dane o stanie zdrowia osoby, której dane dotyczą, ujawniające informacje o przeszłym, obecnym lub przyszłym stanie fizycznego lub psychicznego zdrowia osoby, której dane dotyczą. Do danych takich należą informacje o danej osobie fizycznej zbierane podczas jej rejestracji do usług opieki zdrowotnej lub podczas świadczenia jej usług opieki zdrowotnej, jak to określa dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE; numer, symbol lub oznaczenie przypisane danej osobie fizycznej w celu jednoznacznego zidentyfikowania tej osoby fizycznej do celów zdrowotnych; informacje pochodzące z badań laboratoryjnych lub lekarskich części ciała lub płynów ustrojowych, w tym danych genetycznych i próbek biologicznych; oraz wszelkie informacje, na przykład o chorobie, niepełnosprawności, ryzyku choroby, historii medycznej, leczeniu klinicznym lub stanie fizjologicznym lub biomedycznym osoby, której dane dotyczą, niezależnie od ich źródła, którym może być na przykład lekarz lub inny pracownik służby zdrowia, szpital, urządzenie medyczne lub badanie diagnostyczne in vitro.

(36) Główną jednostką organizacyjną administratora w Unii powinno być miejsce, w którym znajduje się jego centralna administracja w Unii, chyba że decyzje co do celów i sposobów przetwarzania

danych osobowych zapadają w innej jednostce organizacyjnej administratora w Unii, w którym to przypadku za główną jednostkę organizacyjną należy uznać tą drugą jednostkę organizacyjną. Główną jednostkę organizacyjną administratora w Unii należy określać na podstawie obiektywnych kryteriów; powinna ona oznaczać skuteczne i faktycznie zarządzanie za pośrednictwem stabilnych struktur polegające na podejmowaniu najważniejszych decyzji co do celów i sposobów przetwarzania. Kryterium to nie powinno zależeć od faktu, czy przetwarzanie danych osobowych odbywa się w tej lokalizacji. Obecność i wykorzystywanie środków technicznych i technologii do przetwarzania danych osobowych lub do czynności przetwarzania nie stanowią same w sobie o głównej jednostce organizacyjnej, nie są więc kryteriami decydującymi o jej określeniu. Główną jednostką organizacyjną podmiotu przetwarzającego powinno być miejsce, w którym znajduje się jego centralna administracja w Unii, a jeżeli nie ma on centralnej administracji w Unii – miejsce, w którym odbywają się główne czynności przetwarzania w Unii. Jeżeli sprawa dotyczy zarówno administratora, jak i podmiotu przetwarzającego, właściwym wiodącym organem nadzorczym powinien pozostać organ nadzorczy państwa członkowskiego, w którym administrator ma główną jednostkę organizacyjną, ale organ nadzorczy podmiotu przetwarzającego powinien być uznawany za organ nadzorczy, którego sprawa dotyczy, i powinien uczestniczyć w procedurze współpracy przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu. Organy nadzorcze państwa członkowskiego lub państw członkowskich, w których podmiot przetwarzający ma co najmniej jedną jednostkę organizacyjną, nie powinny być w żadnym przypadku uznawane za organy nadzorcze, których sprawa dotyczy, jeżeli projekt decyzji dotyczy wyłącznie administratora. Jeżeli przetwarzania dokonuje grupa przedsiębiorstw, za jej główną jednostkę organizacyjną należy uznać główną jednostkę organizacyjną przedsiębiorstwa sprawującego kontrolę, chyba że cel i sposoby przetwarzania określa inne przedsiębiorstwo.

(37) Grupa przedsiębiorstw powinna obejmować przedsiębiorstwo sprawujące kontrolę oraz przedsiębiorstwa kontrolowane, przy czym przedsiębiorstwo sprawujące kontrolę powinno być przedsiębiorstwem, które może wywierać dominujący wpływ na pozostałe przedsiębiorstwa ze względu na przykład na strukturę właścicielską, udział finansowy lub przepisy regulujące jego działalność, lub też uprawnienia do nakazywania wdrożenia przepisów o ochronie

danych osobowych. Za grupę przedsiębiorstw należy uznać przedsiębiorstwo kontrolujące przetwarzanie danych osobowych w przedsiębiorstwach powiązanych z nim, wraz z tymi przedsiębiorstwami.

(38) Szczególnej ochrony danych osobowych wymagają dzieci, gdyż mogą one być mniej świadome ryzyka, konsekwencji, zabezpieczeń i praw przysługujących im w związku z przetwarzaniem danych osobowych. Taka szczególna ochrona powinna mieć zastosowanie przede wszystkim do wykorzystywania danych osobowych dzieci do celów marketingowych lub do tworzenia profili osobowych lub profili użytkownika oraz do zbierania danych osobowych dotyczących dzieci, gdy korzystają one z usług skierowanych bezpośrednio do nich. Zgoda osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nie powinna być konieczna w przypadku usług profilaktycznych lub doradczych oferowanych bezpośrednio dziecku.

(39) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych powinno być zgodne z prawem i rzetelne. Dla osób fizycznych powinno być przejrzyste, że dotyczące ich dane osobowe są zbierane, wykorzystywane, przeglądane lub w inny sposób przetwarzane oraz w jakim stopniu te dane osobowe są lub będą przetwarzane. Zasada przejrzystości wymaga, by wszelkie informacje i wszelkie komunikaty związane z przetwarzaniem tych danych osobowych były łatwo dostępne i zrozumiałe oraz sformułowane jasnym i prostym językiem. Zasada ta dotyczy w szczególności informowania osób, których dane dotyczą, o tożsamości administratora i celach przetwarzania oraz innych informacji mających zapewnić rzetelność i przejrzystość przetwarzania w stosunku do osób, których sprawa dotyczy, a także prawa takich osób do uzyskania potwierdzenia i informacji o przetwarzanych danych osobowych ich dotyczących. Osobom fizycznym należy uświadomić ryzyka, zasady, zabezpieczenia i prawa związane z przetwarzaniem danych osobowych oraz sposoby wykonywania praw przysługujących im w związku z takim przetwarzaniem. W szczególności konkretne cele przetwarzania danych osobowych powinny być wyraźne, uzasadnione i określone w momencie ich zbierania. Dane osobowe powinny być adekwatne, stosowne i ograniczone do tego, co niezbędne do celów, dla których są one przetwarzane. Wymaga to w szczególności zapewnienia ograniczenia okresu przechowywania danych do ścisłego minimum. Dane osobowe powinny być przetwarzane tylko w przypadkach, gdy celu przetwarzania nie

można w rozsądny sposób osiągnąć innymi sposobami. Aby zapobiec przechowywaniu danych osobowych przez okres dłuższy, niż jest to niezbędne, administrator powinien ustalić termin ich usuwania lub okresowego przeglądu. Należy podjąć wszelkie rozsądne działania zapewniające sprostowanie lub usunięcie danych osobowych, które są nieprawidłowe. Dane osobowe powinny być przetwarzane w sposób zapewniający im odpowiednie bezpieczeństwo i odpowiednią poufność, w tym ochronę przed nieuprawnionym dostępem do nich i do sprzętu służącego ich przetwarzaniu oraz przed nieuprawnionym korzystaniem z tych danych i z tego sprzętu.

(40) Aby przetwarzanie danych było zgodne z prawem, powinno się odbywać na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej prawem: albo w niniejszym rozporządzeniu, albo w innym akcie prawnym Unii lub w prawie państwa członkowskiego, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, w tym musi się ono odbywać z poszanowaniem obowiązku prawnego, któremu podlega administrator, lub z poszanowaniem umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub w celu podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy.

(41) W przypadku gdy w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o podstawie prawnej lub akcie prawnym, niekoniecznie wymaga to przyjęcia aktu prawnego przez parlament, z zastrzeżeniem wymogów wynikających z porządku konstytucyjnego danego państwa członkowskiego. Taka podstawa prawna lub taki akt prawny powinny być jasne i precyzyjne, a ich zastosowanie przewidywalne dla osób im podlegających – jak wymaga tego orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwanego dalej „Trybunałem Sprawiedliwości") i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

(42) Jeśli przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, administrator powinien być w stanie wykazać, że osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na operację przetwarzania. W szczególności w przypadku pisemnego oświadczenia składanego w innej sprawie powinny istnieć gwarancje, że osoba, której dane dotyczą, jest świadoma wyrażenia zgody oraz jej zakresu. Zgodnie z dyrektywą Rady 93/13/EWG oświadczenie o wyrażeniu zgody przygotowane przez administratora powinno mieć zrozumiałą i łatwo dostępną formę, być sformułowane jasnym i prostym językiem i nie powinno zawierać nieuczciwych warunków. Aby wyraże-